

OŠ Preserje pri Radomljah

Pelechova 83

1235 Radomlje

ŠOLSKE POTI
OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH

Maj, 2017

Ana Nuša Kern, prof.

Ravnateljica OŠ Preserje pri Radomljah

1. UVOD

Načrt šolskih poti Osnovne šole Preserje pri Radomljah je varnostni načrt, ki je izdelan z namenom, da se zagotovi otrokom čim večja varnost na prometnih površinah ob prihodu in odhodu v šolo, v času pouka, v času podaljšanega bivanja, interesnih dejavnosti, ob ekskurzijah, izletih in drugih prireditvah šole.

Varno udejstvovanje otrok v cestnem prometu ni samo stvar posameznika ali šole, ampak je obveza celotne družbe, tako z vidika same varnosti pri vključevanju v promet v vsakdanjem življenju kot tudi z vidika družbene samozaščite.

Za učinkovit sistem zagotavljanja večje varnosti na šolskih poteh je namreč nujno sodelovanje pristojnih institucij –osnovnih šol, ki oblikujejo načrte šolskih poti in jih komunicirajo z učenci in starši, lokalnih skupnosti, ki upravljajo s cestno infrastrukturo ter lokalnih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki povezujejo vse pristojne lokalne deležnike področja varnosti v cestnem prometu in so zakonsko pristojni za presojo ogroženosti varnosti učenca na poti v šolo. Pri tem ima posebno vlogo tudi policija, saj lahko preko svojih nadzorstvenih in preventivno-vzgojnih nalog bistveno pripomore k večji varnosti na šolskih poteh.

Cilj teh sodelovanj je:

- ohranitev otroških življenj pri vključevanju v promet,
- ugotovitev prometno varnostne situacije pri prihodu in odhodu otrok v šolo,
- čim boljša vzgojenost otrok za pravilno ravnanje na prometnih površinah,
- opozarjanje in osveščanje otrok ter staršev pri izbiri varnejših, čeprav mogoče daljših poti v šolo,
- iskanje in določanje varnejših poti v šolo,
- predlaganje pogojev za varnejšo pot v šolo,
- poznavanje cestno prometnih predpisov.

2. SPLOŠNO O PROMETU – OTROCI V PROMETU

Otroci so v prometu udeleženi kot potniki, pešci, kolesarji, nekateri tudi kot motoristi. Zaradi zmanjšanih psihofizičnih značilnosti (omejena pozornost, slabša lokalizacija zvoka, ožje vidno polje, težave s koordinacijo) so v prometu še posebej ogroženi. Zato Zakon o varnosti cestnega prometa v 91. členu poudarja, da morajo biti otroci kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. Tega se zavedamo vsi, ki delamo z mladimi, še posebej z otroki.

2.1. PROMETNA VZGOJA V ŠOLI

Izredno hiter utrip življenja ima za posledico tudi zelo hiter promet. Otroci so v prometu zelo ogroženi, saj se ne zavedajo vseh nevarnosti v prometu. S prometno vzgojo začnemo že prvi šolski dan, ko otroke opozorimo na pomen rumene rutke in kresničko. Opozorjeni so na varne poti v okolici šole, ki si jih ogledajo skupaj z učiteljico in policistom.

V procesu šolanja so učenci večkrat opozorjeni na **varne poti v šolo, ki pa niso nujno najkrajše.**

3. ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na osnovi določil:

- Resolucije Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013-2022 in Obdobni načrt za obdobje 2015- 2016 (področje šolskih poti – varnost otrok in začetek šolskega leta ter ukrepi za večjo varnost cestnega prometa v letih 2015 in 2016),
- Zakona o osnovni šoli - ZOsn (Ur. l. št. 81/06 z vsemi spremembami),
- Zakon o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 100. člen (prometna ureditev na občinskih cestah, ukrepi umirjanja prometa za varnost otrok),
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/2015 z dne 21.12.2015 - znak šolska pot postavljen skladno z načrtom šolskih poti, opredeljena tudi ostala področna prometna signalizacija in prometna oprema za območja šol),
- Tehnične specifikacije in tehnične smernice za javne ceste (konkretno TSC 02.401:2010 – dodatne označbe šolskih prehodov in TSC 03.341:2011 – krožna križišča),
- Operativni izvedbeni akt okrožnica MŠŠ z dne 5. 11. 1996 – kriteriji za ugotavljanje ogroženosti učencev na poti v šolo.

V povezavi:

- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 3. člen (skupina otrok), 7. člen (odgovornost staršev), 87. člen (varstvo otrok, spremstvo skupin, varovanje na prehodih), 88. člen (prevoz oseb), 90. člen (prevoz skupine otrok, spremljevalec – opredeljen tudi s Pravilnikom o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok) in 91. člen (vstopanje in izstopanje potnikov, ravnanje voznikov),
- Zakon o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 20. in 77. člen (prometna signalizacija in prometna oprema), 21. člen (naprave in ukrepi za umirjanje prometa), 35. člen (avtobusna postajališča), v kontekstu strokovne presoje varnosti cest (na drugih javnih cestah) poglavje varnostne zahteve za cestno infrastrukturo (85. - 94. člen),
- Zakon o motornih vozilih (ZMV, Uradni list RS, št. 106/2010, z vsemi spremembami): 45. člen (vozila za prevoz skupin otrok, tehnične zahteve za vozila predpiše minister –

Pravilnik o delih in opremi vozil med drugim opredeljuje pogoje za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok),

- Zakon o voznikih (ZVoz, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 49. člen (pogoji za vožnjo koles), 85. člen (odgovornost staršev),
- Zakon o osnovni šoli (ZOsn-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 60. d člen (vzgojni načrt šole) in 60. e člen (pravila šolskega reda),
- Tehnične specifikacije in tehnične smernice za javne ceste (konkretno TSC 03.800:2009 – naprave in ukrepi za umirjanje prometa, TSC 02.203:2009 – naprave in ukrepi za umirjanje prometa v nivojskih ne semaforiziranih križiščih, TSC 02.210:2010 – varnostne ograje).

4. NAPOTKI ZA PRAVILNO RAVNANJE ŠOLARJA V CESTNEM PROMETU

Staršem svetujemo, da z otroki večkrat skupaj prehodijo njihovo najvarnejšo šolsko pot, jih ob tem opozarjajo na nevarne točke na poti, ki zahtevajo še posebno previdnost! Kasneje ni odveč preveriti, če otrok dogovorjeno pot dejansko tudi uporablja.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. **V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.**

4.1. ŠOLAR – PEŠEC

- Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.
- Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru, če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).
- Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celotno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

4.2. ŠOLAR – KOLESAR

- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.
- Šolar - kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Načrti šolskih poti prednostno obravnavajo šolske poti za pešce. Zelo priporočljivo je, da načrti opredelijo tudi varnejše kolesarske poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh, kjer imajo prednost pešci (npr. okolica šole, območja za pešce, območja umirjenega prometa).
- V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.
- Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).
- Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.
- Šolar - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.
- Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.
- Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.

- Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).
- Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

4.3. ŠOLAR – POTNIK OZ. VOZAČ

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

- Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.
- Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

Učenci, ki se vozijo s šolskim avtobusom / kombijem, morajo upoštevati pravila obnašanja na avtobusu / kombiju in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa / kombija. Kratka in jasna pravila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, oblikuje osnovna šola ter o tem seznani starše in šolarje, ki podpišejo izjave, da so seznanjeni s pravili. Pravila oz. napotila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, se namestijo tudi v vozilu, ki opravlja posebni linijski prevoz šoloobveznih otrok med domom in osnovno šolo.

4.4. ŠOLSKE POTI IN NEVARNE TOČKE

Žal povsem varnih poti ni, zato lahko govorimo le o varnejših »šolskih poteh«. Tudi na šolskih poteh oz. poteh, ki so rezervirane za pešce, se lahko znajde lahkomišelni kolesar ali voznik kolesa z motorjem, kateri z vožnjo ogroža pešce. Previdno, tudi na šolskih poteh, ni nikoli odveč.

Že v začetku šolanja morajo otroci spoznati najvarnejšo pot v šolo in jo večkrat prehoditi v spremstvu staršev/skrbnikov, lahko tudi v spremstvu učitelja in policista.

5. OPREDELITEV GLAVNIH CILJEV IN NAMEN NAČRTA

Cilj:

- Varen prihod in odhod iz šole,
- varnejše šolske poti in
- varnejši šolski okoliši brez smrtnih žrtev in hudo telesno poškodovanih v cestnem prometu.

Namen:

- Poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Ukrepi:

- Vzpostavitev komisije (šola, starši, Svet za preventivo in vzgojo - SPV, policija, redarska služba, upravljavci ceste),
- ogled na »licu mesta«,
- iskanje možnih izboljšav,
- vzpostavitev strategije, kako zadevo realizirati.

Regulativni ukrepi:

- Sprememba prometnega režima,
- prepovedi vožnje,
- posebna določila itn.

Gradbeni ukrepi:

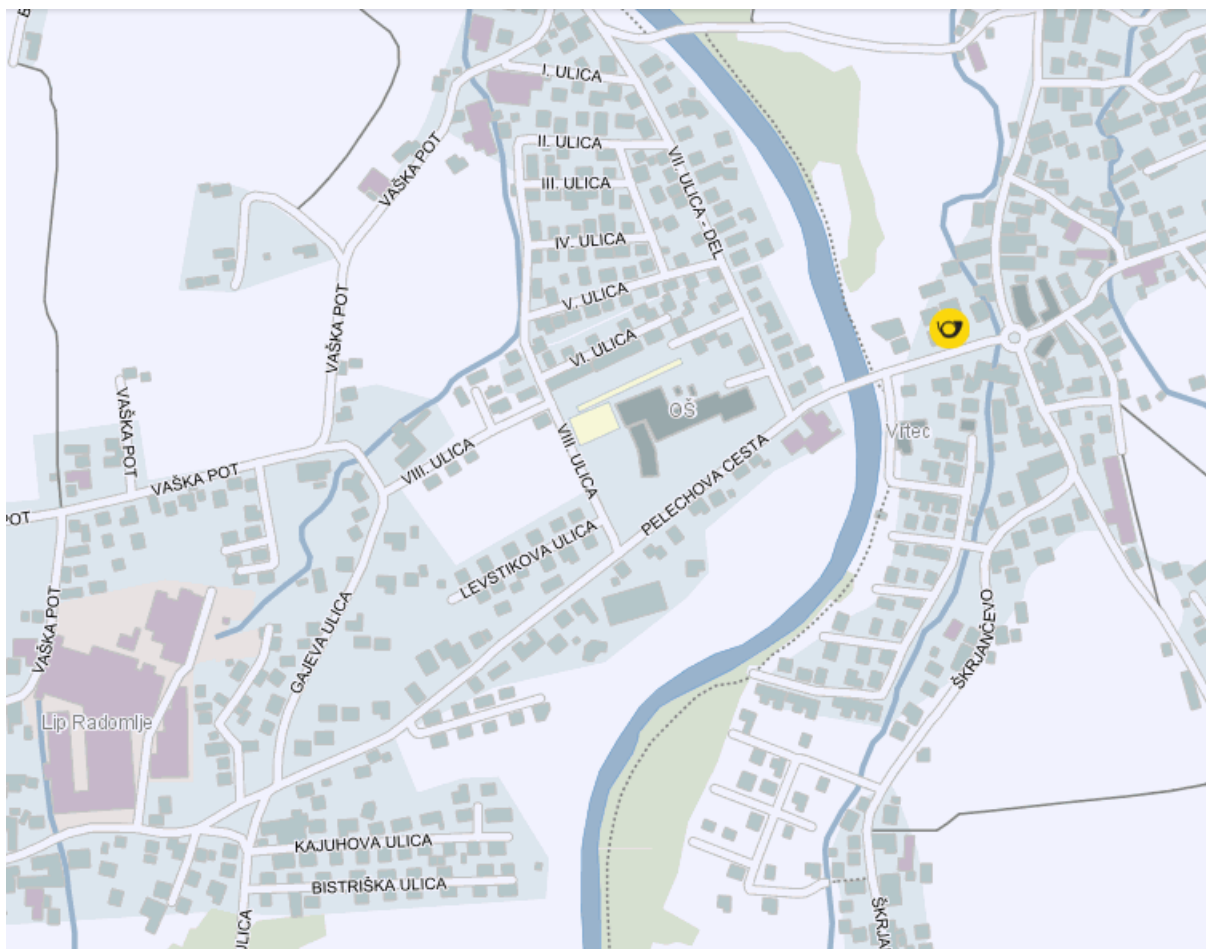
- Investicijsko vzdrževanje,
- umirjanje prometa itn.

Na prvih roditeljskih sestankih razredniki opozorijo starše predvsem na najpogostejša nepravilna vedenja, nevarnosti ter na pravilno ravnanje otrok v prometu.

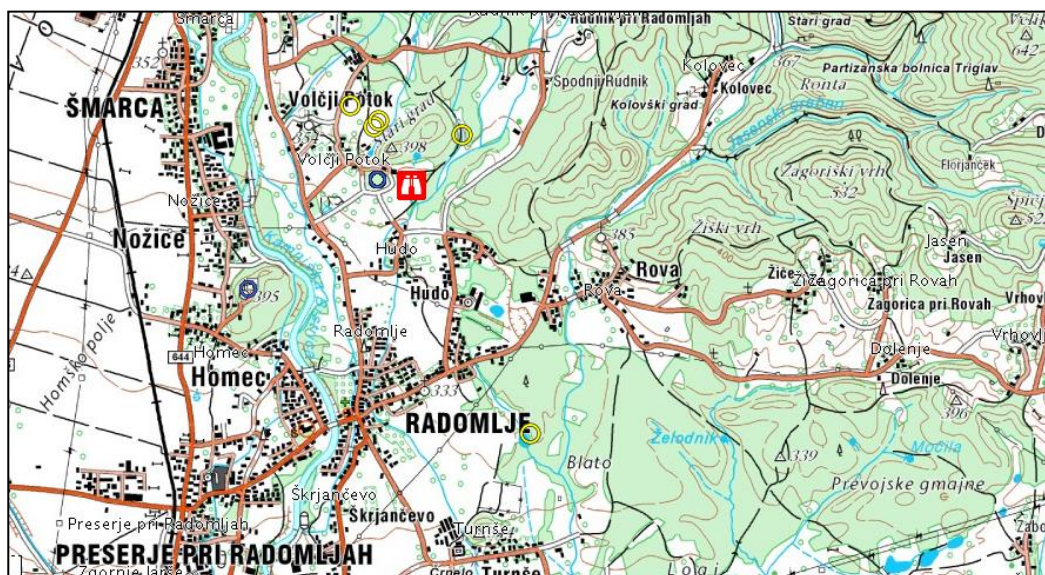
6. ŠOLSKI OKOLIŠ IN POT V ŠOLO

Šolski okoliš OŠ Preserje pri Radomljah obsega naselja Radomlje, Rova, Žiče, Zagorica, Dolenje, Jasen, Kolovec, Hudo, Preserje, Škrjančevo, Homec in Nožice.

ŠOLSKI OKOLIŠ (bližji) – okolica šole

ŠOLSKI OKOLIŠ (celoten)

Na šoli nimamo le učencev iz našega šolskega okoliša, ampak tudi učence iz drugih šolskih okolišev.

Šolske prevoze opravlja prevoznik Maks Slapar, s.p. iz Mengša.

Učenci prve triade šolski kombi počakajo pri prizidku, učenci druge in tretje triade pa kombi počakajo na obračališču pred šolo.

Učence vozače, ki v šolo prihajajo s šolskim prevozom, stalno opozarjamo, saj so v prometu najbolj izpostavljeni. Opozarjamo jih na kulturno obnašanje na postaji, kjer učenci vstopajo v kombi, kot tudi na ustrezno obnašanje v kombiju.

Učenci počakajo na odhod kombija pred šolo, kjer je šola zgradila varno obračališče.

Šolarji, ki se ne vozijo s šolskim kombijem, naj upoštevajo navodila ŠOLAR – PEŠEC in ŠOLAR – KOLESAR.

Šolarji - pešci (kolesarji) prihajajo iz naslednjih krajev:

- Preserje

Šolska pot poteka po Pelehovi ulici po pločniku.

- Škrjančevo

S Škrjančevega poteka pot po pločniku.

- Volčji Potok-Hudo

Pot poteka po pločniku.

- Rova

Šolska pot poteka po pločniku.

- Homec

Pot do Homca je po pločniku, učence pa usmerjamo tudi na pot ob Kamniški Bistrici - zeleni osi.

OPIS POSTAJALIŠČ IN NEVARNIH ODSEKOV

SLIKA 1 – Opekarniška cesta

Rahel ovinek; otroci naj bodo previdni pri hoji ter upoštevajo navodila šolar – pešec.

SLIKA 2 – Hudo

SLIKA 3 – Hudo

SLIKA 4 - Hudo

Cesta v vas Hudo je ravna in pregledna. Prometa ni veliko, le dovoz do hiš. Učenci naj upoštevajo navodila šolar – pešec.

SLIKA 5 – Preserjski Gaj

Cesta je ravna in pregledna. Nima pločnika, a je na eni strani širok makedamski pas. Učenci naj upoštevajo navodila šolar – pešec.

SLIKA 6 – PEŠPOT PO BUKOVČEVI CESTI

Varna pešpot mimo hiše po Bukovčevi cesti (namesto po Radomeljski cesti).

SLIKA 7, 8 - Pešpot iz Nožic proti Homcu

Cesta je nepregledna zaradi vzpenjanja in se na vrhu klanca zoži. Pri prehodu ožine mora biti cesta prosta. Pot je označena.

SLIKA 9 - Postajališče pri Kolovcu

Lokalna ožja cesta, otroci morajo biti pozorni pri vstopanju in izstopanju v kombi zaradi hitre vožnje udeležencev v prometu.

SLIKA 10 – Dolenje

Vstop in izstop iz šolskega kombija je na avtobusni postaji

SLIKA 11 - Zagorica

Postajališče je pregledno, cesta je brez pločnika. Otroci morajo hoditi po levi stani roba cestišča!

SLIKA 12 – Rova

Pločnik je speljan na eni ali obeh straneh ceste vse do šole.